

STADGAR FÖR GUSTAFSBERGSSTIFTELSEN

Ändrade genom beslut av Kammarkollegiet den 1 oktober 1976.

”Gustafsbergsstiftelsen” Kungl. Maj:ts resolution, given Stockholms slott den 6 juni 1947, i nedan omnämnda ärende.

Genom testamentariska förordnanden av handelsmannen Anders Knape Hansson och hans hustru Catharina Hegardt, vilka förordnanden erhöles stadfästelse genom Kungl. Maj:ts resolutioner den 14 mars 1774 och den 18 februari 1782, grundades Gustafsbergs barnhusinrättning, som skulle hava till uppgift att vara en vårds- och undervisningsanstalt för fattiga barn ej blott från Uddevalla stad utan även från övriga delar av Bohuslän. Barnen skulle å inrättningen utan åtskillnad njuta lika omvårdnad och närmare angiven undervisning.

Genom beslut den 26 september 1929 har Kungl. Maj:t fastställt reglemente för barnhusinrättningen.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 9 maj 1946 har direktionen för barnhusinrättningen överlämnat förslag till nytt reglemente, enligt vilket donationen för framtiden skulle komma att utgöra en stiftelse för upprätthållande av skolhem, som avses i kungörelsen den 29 juni 1945 (nr 594) angående statsbidrag till skolhem för lärljungar vid högre skolor m.m. Direktionen har i skrivelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte godkänna det nya reglementet.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, socialstyrelsen och justitiekanslersämbetet hava avgivit infortrade utlåtanden i ärendet.

Kungl. Maj:t finner gott dels medgiva, att Gustafsbergs barnhusinrättning må, utan hinder av meddelade testamentariska föreskrifter, fr.o.m. den 1 januari 1948 under namn av Gustafsbergsstiftelsen utgöra en stiftelse för upprätthållande av skolhem som avses i ovannämnda kungörelse den 29 juni 1945, dels ock för stiftelsen fastställa följande stadgar:

Stadgar för Gustafsbergsstiftelsen

§ 1

Den genom Anders Knape Hanssons och hans hustru Catharina Hegardts testamente av den 10 april 1772 skapade stiftelsen - Gustafsbergs barnhusinrättning - för uppfostran av medellösa barn skall benämnas Gustafsbergsstiftelsen.

§ 2

Gustafsbergsstiftelsen står under tillsyn av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län samt förvaltas av stadsfullmäktige i Uddevalla.

§ 3

Stiftelsens ändamål är att - i den anda som kommer till uttryck i makarna Knapes testamentariska förordnanden - främja fostran, utbildning och vård av barn och ungdom från Bohuslän, som är i behov därav och som när det gäller utbildning visat håg och fallenhet därför.

Ändamålet fullföljes därvid främst genom att lämna ekonomiskt understöd samt att å Gustafsberg bedriva kursverksamhet och liknande.

Bidrag får icke utgå till verksamhet, som det åligger stat eller kommun att bekosta.

§ 4

Utgår.

§ 5

Stiftelsens angelägenheter ombesörjas, under iakttagande av vad i dessa stadgar eller eljest finnes föreskrivet, av en direktion, bestående av förvaltande direktören och nio ledamöter.

Förvaltande direktören och sju ledamöter väljas av stadsfullmäktige i Uddevalla, övriga två ledamöter utses av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. De utses samtliga för en tid av tre kalenderår.

Förvaltande direktören skall vara en i ekonomiska ting förfaren, i Uddevalla mantals-skriven man. Av direktionens övriga ledamöter böra minst två vara i skolfrågor väl förfarna. Den som är omyndig eller i konkurstillstånd må ej inneha befattning som nu nämnts.

§ 6

Stadsfullmäktige i Uddevalla tillkommer att:

- 1) välja förvaltande direktör och sju av direktionens övriga ledamöter;
- 2) välja två revisorer och två revisorssuppleanter;
- 3) mottaga förvaltande direktörens årsberättelse och direktionens utlåtande däröver samt fatta beslut i anledning därav;
- 4) beslut om ansvarsfrihet för varje räkenskapsår;

- 5) granska och fastställa direktionens förslag till inkomst- och utgiftsstat för kommande kalenderår; samt
- 6) avgöra de frågor, som av direktionen underställas stadsfullmäktige eller till stadsfullmäktige hänskjutas av offentlig myndighet.

§ 7

Förvaltande direktören utses med enkel röstövertikt. Vid lika röstetal skiljer lotten. Direktör, som fungerat under en period av tre år, kan för nästföljande treårsperiod omväljas endast såframt vid val minst tre fjärdedelar av de avgivna rösterna tillfalla honom.

De sju av direktionens övriga ledamöter, som skola utses av stadsfullmäktige i Uddevalla, väljas på sätt om val i stadsfullmäktige av särskild beredning är stadgat. Efter första året av direktionens verksamhet utgå efter lottning två av de först valda ledamöterna och efter andra året ytterligare två. Avgår eljest under treårsperioden av stadsfullmäktige vald ledamot eller ock ledamot, utsedd av länsstyrelsen, utses ny ledamot för den återstående tiden.

Ordinarie direktionsval äger rum årligen i oktober, och de då valda tillträda sin funktion den därpå följande första januari. Val, orsakat av att ledamot under treårsperioden avgått, äger rum senast tre månader efter den, då avgången skett. Vad i detta stycke stadgas skall äga motsvarande tillämpning i avseende å de ledamöter av direktionen som utses av länsstyrelsen.

§ 8

Stadsfullmäktige äro berättigade att under mandattiden återkalla det förvaltande direktören givna uppdraget, därest skäl därtill skulle anses föreligga. Beslut om dylikt återkallande skall för att bliva gällande fattas vid två på varandra följande sammanträden med minst en månads mellanrum mellan varje sammanträde, varjämte beslutet vid det sista av dessa sammanträden måste biträdas av en majoritet av minst två tredjedelar av de röstande.

Entledigas eller avgår av annan anledning förvaltande direktören, utses ny direktör för den tid, som återstår av mandattiden.

§ 9

Direktionen utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande ävensom ledamot att jämte förvaltande direktören å stiftelsens vägnar underteckna värdehandlingar. I de fall, då direktionen det särskilt bestämmer, må endera av dessa namnteckningar gälla.

Sammanträde med direktionen skall hållas minst en gång var tredje månad och dessutom så ofta förhållandena det påfordra. Ordföranden är skyldig att sammankalla direktionen, då förvaltande direktören eller minst tre av direktionens övriga ledamöter med uppgift om anledningen sådant hos honom skriftligen begära.

Samtliga direktionens beslut skola protokollföras. Protokollet skall av ordföranden och den ledamot, som därtill utse, justeras senast vid nästa ordinarie sammanträde. Därest ärende är av synnerligen brådslande natur, må protokollet i den ifrågavarande delen omedelbart förklaras justerat.

Ledamot av direktionen, som deltagit i sammanträde men ej reserverat sig mot protokollfört beslut, är för beslutet medansvarig.

§ 10

Direktionen är beslutför, då minst sex ledamöter äro tillstädes. Beslut må jämväl fattas, när fem ledamöter äro närvarande, såframt de äro om beslutet ense.

Frågor inom direktionen avgöras med enkel röstövertikt. Vid lika röstetal har förvaltande direktören eller, där han icke skulle vara tillstädes, ordföranden utslagsrösten.

§ 11

Direktionen, vars ledamöter jämte förvaltande direktören äro solidariskt ansvariga för sin förvaltning, åligger det att:

- 1) under stadsfullmäktiges överinseende och under Uddevalla stads ansvar förvalta stiftelsens lösa och fasta egendom och dess fonder samt uppbära dess inkomster och verkställa behörigen beslutade utbetalningar,
- 2) utöva kontroll och tillsyn över förvaltande direktörens förvaltning,
- 3) fatta beslut om vidtagande av de rättsliga åtgärder, som kunna erfordras till bevarande av stiftelsens rätt och befrämjande av dess intresse,
- 4) själv eller genom ombud inför domstolar eller andra myndigheter utföra stiftelsens talan, med rätt att därvid antaga eller förkasta förlikning eller ackord,
- 5) förbereda och avgiva utlåtande i ärenden, som av stadsfullmäktige för dyl. ändamål hänskjutas till direktionen,
- 6) välja befattningshavare, där ej tillsättandet sker i annan ordning p.g.a. särskild bestämmelse eller är uppdraget åt förvaltande direktören,
- 7) årligen före den 30 november till stadsfullmäktige avlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för nästkommande kalenderår,

- 8) årligen granska och före den 15 mars till stadsfullmäktige jämte eget utlåtande avlämna förvaltande direktörens årsberättelse för nästföregående kalenderår,
- 9) årligen före den 15 mars till revisorerna avlämna samtliga handlingar rörande stiftelsens räkenskaper och förvaltning under sistnämnda år,
- 10) tillse, att beviljade anslag ej överskridas, samt därest så likväl skulle ske eller anslag skulle befaras bliva otillräckligt, därom omedelbart underrätta stadsfullmäktige,
- 11) övervaka och ansvara för stiftelsens bokföring, kassa och räkenskapsväsende,
- 12) utfärda överlåtelsehandlingar å de fastigheter som stiftelsen med Kungl. Maj:ts bemyndigande kan komma att försälja, samt
- 13) i övrigt utföra de uppdrag, som av stadsfullmäktige till direktionen hänskjutes, ävensom ställa sig till noggrann efterrättelse de föreskrifter som stadsfullmäktige kunna komma att meddela.

§ 12

Utan Kungl. Maj:ts tillstånd må icke någon av Anders Knape Hansson och hans hustru till barnhusinrättningen donerad fast egendom försäljas eller med in-teckning för gäld belastas.

Har Kungl. Maj:t beträffande sådan egendom förklarat, att donationsvillkoren ej skola utgöra hinder för försäljning, äger likväl direktionen icke verkställa dyl. försäljning, med mindre stadsfullmäktige i Uddevalla efter prövning av försäljningsvillkoren därtill givit lov; ej heller må direktionen försälja annan stiftelse tillhörig fast egendom utan att underställa frågan stadsfullmäktiges prövning.

Skuldförbindelse må icke av direktionen utfärdas, med mindre stadsfullmäktige därtill lämnat tillstånd.

§ 13

Förvaltande direktören är personligen ansvarig för de åtgärder han i sådan egenskap vidtager.

Det åligger honom att:

- 1) vara föredragande vid direktionens sammanträden,
- 2) verkställa av stadsfullmäktige och direktionen i laga ordning fattade beslut,

- 3) föra och ansvara för stiftelsens bokföring, kassa och räkenskapsväsende,
- 4) årligen före den 1 mars till direktionen avlämna årsberättelse över stiftelsens förvaltning och dess verksamhet under näst föregående kalenderår,
- 5) årligen före den 1 mars till direktionen avlämna stiftelsens räkenskapshandlingar för näst föregående år,
- 6) vidtaga sådana förvaltningsåtgärder som äro att anse såsom löpande eller ej tåla uppskov, dock med skyldighet för honom att vid nästa sammanträde anmäla de vidtagna åtgärderna för direktionen, samt
- 7) i övrigt ställa sig till efterrättelse dessa stadgar och de föreskrifter, som av stadsfullmäktige eller direktionen kunna komma att meddelas honom.

§ 14

Stiftelsens tillgångar fördela sig på och förvaltas i form av följande fonder och kassor:

1) **Barnhusfonden**

som bildats av de fastigheter vilka tillfallit stiftelsen vid donatorns, Anders Knape Hanssons, fränfälle, samt de medel och valutor, vartill dessa fastigheter eller delar därav kunna hava förvandlats, jämte den avsättning av räntan å dessa medel, vilken av Kungl. Maj:t kan komma att bestämmas,

2) **Barnhusets reservfond**

som bildas av de fastigheter vilka stiftelsen kan hava förvärvat efter Anders Knape Hanssons död, samt av de medel och valutor, vartill dessa fastigheter eller delar därav kunna hava förvandlats, ävensom av de överskottsmedel, som genom stadsfullmäktiges beslut kunna komma att överföras till reservfonden,

3) **Barnhuskassan**

bildad av de inkomster som årligen inflyta av stiftelsens ekonomiska verksamhet, samt av räntor i den mån dessa ej skola överföras till fonderna, samt

4) **Särskilda donationer**

vilka ställts under stiftelsens förvaltning.

§ 15

Barnhusfondens tillgångar skola göras fruktbärande genom placering i svenska statens eller Sveriges Allmänna hypoteksbanks obligationer, dock med rätt för direktionen, där minst sju ledamöter äro därom ense, att i stället inköpa andra svenska, allmänt såsom fullgoda ansedda obligationer eller ock att utlämna lån antingen till svenska kommuner, köpingar eller municipalsamhällen, därest Kungl. Maj:ts tillstånd till ifrågavarande lån erhållits, eller mot hypotek av sådana obligationer, som förut nämnts eller mot inteckning i fastighet här i landet till högst 50 % av taxeringsvärdet.

Dock må efter stadsfullmäktiges prövning fondens tillgångar utlånas mot inteckning i fastighet, som stiftelsen med Kungl. Maj:ts tillstånd försålt, till högst 65 % av taxeringsvärdet.

Utan hinder av vad ovan stadgats får upp till 40 % av Barnhusfondens tillgångar placeras i svenska, börsnoterade aktier. Härvid skall eftersträvas spridning på aktier i ett flertal företag.

Kontanta medel skola alltid i stiftelsens namn innestå i bank.

§ 16

Barnhusets reservfonds tillgångar skola vara placerade på enahanda sätt som i § 15 föreskrivits beträffande barnhusfondens tillgångar.

Kontanta medel skola alltid i stiftelsens namn innestå i bank.

Direktionen må, sedan stadsfullmäktiges tillstånd i varje särskilt fall inhämtats, använda reservfondens tillgångar till sådana tillfälliga större utgifter, för vilkas täckande andra tillgängliga medel saknas.

§ 17

Barnhuskassans inkomster skola användas för stiftelsens verksamhet efter en för varje år av direktionen uppgjord inkomst- och utgiftsstat. Uppstående överskott må ingå i nästa års finansplan, därest icke beslut fattas om dess överförande till reservfonden. Uppstår underskott, vilket direktionen icke finner sig kunna täcka under nästkommande verksamhetsår, skall finansplanen för det året underställas stadsfullmäktige, som äga besluta om åtgärder för bristens täckande eller amortering.

§ 18

Särskilda donationer som tillfallit stiftelsen eller kunna komma att tillfalla densamma, förvaltas av direktionen under stadsfullmäktiges överinseende i enlighet med av donatorerna meddelade bestämmelser.

§ 19

Stiftelsens värdehandlingar av vad slag de vara må skola överlämnas till förvaring hos banks notariatsavdelning.

Depositionsbevis från notariatavdelning liksom ock åtkomsthandlingar till stiftelsens fastigheter och andra viktiga urkunder skola förvaras i brandfritt kassavalv och vara inlagda i fack med två olika lås. Av nycklarna till dessa lås förvaras den ena av förvaltande direktören, den andra av den medlem av direktionen som därtill utses.

I en i kassafacket förvarad liggare skall antecknas när handling inlägges i eller uttages ur facket.

§ 20

Revisorerna åligger att före den 15 maj varje år till stadsfullmäktige avgiva revisionsberättelse rörande det näst föregående kalenderårets räkenskaper och förvaltning.

Dessa stadgar träda ikraft den 1 januari 1948; dock att förvaltande direktör och övriga ledamöter av direktionen skola utses i god tid före sistnämnda dag.

Slutligen förklarar Kungl. Maj:t, att bestämmelserna i de donationsurkunder, som ligga till grund för förevarande stiftelse, ej skola utgöra hinder för försäljning av stiftelsen tillhörig, i Skredsviks socken belägen fast egendom i den mån sådan försäljning kan anses för stiftelsen förmånlig; skolande härför, utöver vad stadgarna innehålla, gälla följande villkor och bestämmelser:

att försäljning av fastighet ej må ske under ett för fastigheten angivet minimipris, vilket till beloppet bestämmes av en nämnd bestående av tre personer, av vilka en utses av länsstyrelsen, en av Göteborgs och Bohus läns landstings förvaltningsutskott och en av länets hushållningssällskaps förvaltningsutskott,

att berörda minimipris ej må, utan av Kungl. Maj:t för varje särskilt fall lämnat medgivande, sättas lägre än gällande taxeringsvärde å vederbörande fastighet,

att försäljning ej må ske med mindre sagda värderingsnämnd, som skall yttra sig angående lämpligheten av varje föreslagen försäljning, tillstyrkt fastighetens avyttring,

att då arrenderad fastighet, som är nöjaktigt bebyggd med bostadshus och, beträffande jordbruksfastighet, även med för jordbruket nödiga ekonomibyggnader - oavsett huruvida dessa tillhöra stiftelsen eller arrendatorn - skall försäljas, vederbörande arrendator skall, därest han är å fastigheten bosatt och innehaft arrendet under så lång tid, att denna tillsammans med återstående delen av arrendetiden uppgår till 10 år, äga företrädesrätt att efter hembud övertaga

fastigheten till pris, som, i händelse överenskommelse därom icke kan träffas, fastställas av ovan omnämnda värderingsnämnd,

att därest under de sista tio arrendeåren arrenderätt övergått å barn eller måg till arrendator, den som på sådant sätt blivit innehavare av arrenderätten skall äga för åtnjutande av företrädesrätt till inköp räkna sig till godo den tid, varunder företräddaren varit i besittning av arrendet,

att arrendator, som vill begagna sig av sin företrädesrätt att inköpa arrenderad fastighet, skall skriftligen därom underrätta stiftelsen inom fem månader efter det hembud gjorts till honom. Underlåter arrendator att inom föreskriven tid skriftligen meddela, att han vill begagna sig av företrädesrätten, eller skulle han underlåta att sist en månad efter det värderingsnämndens utlåtande blivit honom tillställt underteckna köpekontrakt och därvid som handpenning erlægga femton procent av köpeskillings belopp, anses han hava avstått från att begagna sin företrädesrätt. Arrendator, som vill begagna sin företrädesrätt, skall tillträda försäljningsdelen den 14 mars, som infaller näst efter det en månad förflutit från det värderingsnämndens utlåtande delgivits arrendatorn, och skall sådan arrendator å tillträdesdagen vara skyldig att gälda ogulden del av köpeskillingen på det sätt, att tjugo procent erlægges vid tillträdet samt återstoden medelst övertagande av inteckningar och köpeskillingsreverser till sammanlagt 65 % av köpeskillings belopp, vilka inteckningar resp. köpeskillingsreverser skola ställas att betalas sex månader efter uppsägning,

att kostnaderna för fastighetsförsäljningen må gäldas av de inflytande köpeskillingsmedlen, samt

att av den årliga räntan å de behållna försäljningsmedlen en femtedel skall tillföras stiftelsens barnhusfond.

G U S T A F
(L.S.)

/Herman Zetterberg

Bestyrkes å tjänstens vägnar
Sven Collijn